

LA LINGÜÍSTICA COMPUTACIONAL EN EL MÓN EMPRESARIAL

IRENE CASTELLÓN
Universitat de Barcelona

icastellon@ub.edu

MARTA COLL-FLORIT
Universitat Oberta de Catalunya
mcollfl@uoc.edu

La Lingüística Computacional té com a objectiu el tractament i el processament del llenguatge per part dels ordinadors. Aquesta disciplina va néixer a la dècada dels 50 i posteriorment va ser classificada en l'àmbit de la intel·ligència artificial. Ja en el seus inicis es van veure els beneficis que podria donar a la societat, per la qual cosa sempre ha estat relacionada al sector productiu de la societat. Després d'uns primers anys d'incertesa, possiblement produïda per unes idees simplificades del llenguatge, cap a finals dels anys 70 i inicis dels 80 s'incorpora a l'àrea de la recerca en lingüística, moment que coincideix amb l'augment de la potència de càlcul i la generalització de l'ús dels ordinadors personals. Però no és fins ben entrada la dècada dels 80 i inicis dels 90 que aquesta disciplina comença a ser present a les facultats de lletres o a les titulacions de lingüística. Així, actualment moltes facultats de lletres incorporen assignatures, seminaris i especialitats de doctorat sobre la lingüística computacional.

La societat de la informació ha propiciat la velocitat en el desenvolupament, l'ampliació i la combinació de diferents tecnologies. Un exemple clar és la irrupció d'Internet en la nostra quotidianitat i els efectes que ha tingut en la tecnologia lingüística. Així, el tractament de la informació i del coneixement és una de les línies de recerca necessàries per tal de facilitar l'accés a la informació per part dels usuaris d'una manera senzilla. Per altra banda, la incorporació cada cop més patent dels individus a la societat de la informació fa que aquests temes siguin més comprensibles i accessibles per al públic general. És evident que l'ús d'Internet ha propiciat una formació en informàtica de més nivell entre la gent, ja que la quantitat d'informació que rebem o cerquem al dia creix exponencialment i les eines basades en coneixement lingüístic ens ajuden cada dia més. Conseqüentment, la recerca en aquesta àrea ha crescut en els darrers temps, tant en l'àmbit universitari com en l'àmbit empresarial. La quantitat dels articles nacionals i internacionals sobre diferents mètodes, tasques o aplicacions que es publiquen cada any en són una prova.

Estar al dia de la recerca és un valor important dins d'una empresa tecnològica, ja que aquestes tenen la necessitat d'innovar o aplicar nous mètodes que els permetin ser més productius i proporcionar als seus productes més qualitat. Així, el ràpid progrés en la recerca de les tecnologies lingüístiques

fa que les empreses incorporin tècniques estudiades en l'àmbit universitari no fa massa temps.

Tant en l'àmbit universitari com en el món de l'empresa, els projectes es duen a terme per equips interdisciplinaris de lingüistes i enginyers, però moltes vegades els propis filòlegs o els lingüistes que no són computacionals ignoren quina feina fan aquests lingüistes i com es treballa. És per això que hem cregut oportú demanar a les pròpies empreses que es dediquen a la lingüística computacional que ens expliquin què fan i quines creuen que són les tendències de futur en aquesta disciplina.

Presentem en aquest dossier dos articles de desenvolupadors de tecnologies lingüístiques. En concret, presentem un article d'una empresa internacional (Barcelona Media-Yahoo!) i un altre d'una empresa local (AutomaticTrans). Aquest contrast ens permet mostrar al lector el fet que tant en una empresa gran com en una empresa petita s'apliquen innovacions que provenen de la recerca, ja sigui pública o privada. Evidenciar la necessitat de recerca en empreses tecnològiques d'alguna manera ens permet mostrar la necessitat d'acostar aquests dos mons, l'acadèmic i l'empresarial. Amb aquest objectiu, hem aportat aquests dos articles a la revista *Anuari de Filologia. Estudis de Lingüística* que edita la Universitat de Barcelona.

L'article del Jordi Atserias i l'Hugo Zaragoza (Yahoo!), ens presenta com la semàntica computacional pot ajudar a millorar la cerca d'informació, una de les aplicacions més importants en el món d'Internet. El volum d'informació que hem de manejar diàriament fa necessari l'ús d'estratègies que facin més fàcil aquesta cerca. Aquests autors ens presenten diverses aplicacions de cerca d'informació al voltant de la semàntica tractada superficialment.

La traducció automàtica o assistida és una de les aplicacions més conegudes a la societat de la informació i el coneixement. En el segon article, l'Oscar Suau (AutomaticTrans) presenta un sistema de traducció híbrid que utilitza coneixement lingüístic en alguna de les seves parts. El seu objectiu és facilitar els processos multilingües de grans empreses o organitzacions mitjançant l'ús de tecnologies aplicades a la traducció.

Tot i que la relació entre la recerca universitària i l'empresa no sempre és senzilla, ja que són dos mons amb interessos i objectius clarament diferenciats, hem considerat que és important que es faci palesa aquesta relació dins el món universitari, tot presentant aquests dos apunts sobre el treball que es fa actualment a aquestes empreses. L'ànim d'aquest dossier, doncs, és el d'apropar dos mons que a primera vista semblen distants però que tenen una clara relació i esperem que un futur comú.